

BCN

pels Drets  
Humans

# Barcelona + Drets, + Ciutadania

// PLA DE TREBALL 2011



Ajuntament de Barcelona

<b>Barcelona + Drets, + Ciutadania: Objectius'11 . . .</b>	<b>3</b>
<b>Programes Marc . . . . .</b>	<b>6</b>
// Programa 1 Barcelona, ciutat de drets . . . . .	7
// Programa 2 Tots els drets per a tothom . . . . .	9
// Programa 3 Sensibilització i educació en Drets Humans i Cultura de la Pau . . . . .	10
// Programa 4 Drets Humans: de la ciutat al món . . .	11
// Programa 5 Programa Municipal per al Col·lectiu LGTB . . . . .	12
<b>Serveis en Drets Fonamentals . . . . .</b>	<b>13</b>
// Oficina per la No-discriminació . . . . .	13
// Oficina d'Affers Religiosos . . . . .	14
<b>Espais de Participació . . . . .</b>	<b>15</b>
<b>Convenis . . . . .</b>	<b>15</b>

Segons es recull en el Programa d'Acció Municipal de l'Ajuntament de Barcelona pel 2007-2011, la missió de la Regidoria de Drets Civils és la de:

*“Definir, impulsar i gestionar les polítiques públiques de l'Ajuntament de Barcelona en matèria de promoció, defensa i garantia dels drets de ciutadania, des de les competències pròpies del govern local i en coordinació amb les diverses àrees, instituts i empreses municipals per tal que la ciutadania conegui els seus drets i les seves responsabilitats i els pugui exercir amb llibertat i eficàcia”*

L'Ajuntament de Barcelona expressa el seu compromís amb els drets humans, i la seva voluntat d'executar polítiques públiques per tal de promoure la seva realitat a la ciutat.

Volem projectar la imatge de Barcelona com una ciutat plural, progressista, respectuosa, solidària, que no discrimina: una ciutat on la cohesió i la convivència estan basades en la reivindicació dels drets propis i el reconeixement dels altres com a subjectes de drets. Els valors dels drets humans ens donen un marc inigualable per a la gestió d'una ciutat del Segle XXI, globalitzada i plena de diversitats, que lluita contra les desigualtats.

L'acció de govern de la Regidoria de Drets Civils, a través de la seva Direcció, s'adreça tant a la ciutadania com a altres institucions, i al mateix Ajuntament, des del qual, i conjuntament amb la societat civil, estem construint un

model de ciutat on els drets humans donen qualitat al servei públic i afavoreixen la cohesió social.

La protecció dels drets fonamentals ha de ser entesa en la seva globalitat, també pel que fa al model econòmic i social de la ciutat, que no podem desvincular dels drets humans, sense perdre en valors ètics i morals.

Els valors d'igualtat i solidaritat, de justícia, de democràcia en la proximitat, de participació, de transparència i bon govern inspiren l'aplicació dels drets humans en l'àmbit ciutadà, i fan que, arreu, les ciutats puguin unir-se en la defensa d'una mateixa concepció de la dignitat humana.

## // Una estratègia de drets humans a la ciutat de Barcelona

Al llarg d'aquest mandat ens hem marcat els següents objectius estratègics:

- 1** Aprofundir en la promoció, defensa i garantia dels drets de ciutadania i les llibertats públiques, incorporant en tots els àmbits d'actuació municipal la perspectiva dels drets humans perquè volem humanitzar l'espai urbà, donant-li forma mitjançant la protecció i promoció dels drets humans
- 2** Ampliar l'exercici real i efectiu de tots els drets de ciutadania per a totes les persones i col·lectius que viuen a Barcelona, perquè en un món globalitzat, la ciutat és més pròxima a les ciutadanes i els ciutadans i això li dona alhora capacitat per fer visible les situacions de vulnerabilitat dels drets i legitimitat, davant de la ciutadania, per actuar en conseqüència.
- 3** Potenciar la incorporació dels valors dels drets humans i cultura de la pau en les polítiques públiques de les diverses àrees, instituts i empreses municipals, perquè la democràcia de proximitat ha de permetre que tots els ciutadans i ciutadanes s'hi reconeguin en l'Administració local.
- 4** Fomentar una cultura cívica col·lectiva basada en els drets humans i la pau que serveixi d'element de cohesió ciutadana i fet diferencial de Barcelona. La cultura dels drets humans a la ciutat es desenvoluparà veritablement a partir de la participació més àmplia de tota la ciutadania.
- 5** Apostar per la capacitat de diplomàcia de les ciutats liderant a nivell internacional un moviment de ciutats compromeses en la salvaguarda dels drets humans i en la resolució pacífica de conflictes, mantenint una relació permanent entre les nostres ciutats per tal de compartir accions, pràctiques i polítiques que facin avançar els drets humans a la ciutat en els seus múltiples àmbits.

El present document és una presentació sintètica del Pla de Treball de la Direcció de Drets Civils de l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania de l'Ajuntament de Barcelona, per a l'any 2011.

Durant 2008 vam definir i orientar els programes i actuacions prioritaris del present mandat, 2009 i 2010 van ser un període per avançar en la seva implementació i 2011 serà un any de consolidació de les línies estratègiques que vam definir a l'inici del mandat.

El pressupost de Drets Civils per a 2011 és de 1.038.455 euros que corresponen al Capítol II i 698.299,4 euros al Capítol IV.

**Per l'any 2011 ens proposem que el treball de la Direcció de Drets Civils es centri en els següents objectius:**

- Desenvolupar els compromisos dels acords, plans, etc. aprovats a 2010.
- Visualitzar en positiu el discurs del compromís municipal amb els drets humans, les llibertats públiques i la pau i la seva utilitat per a la construcció de la ciutat.

**Com a objectius transversals continuarem avançant en els ja definits pel 2008:**

- Promoure l'accessibilitat als drets fonamentals als col·lectius més vulnerables.
- Ampliar la igualtat de drets i responsabilitats entre tots els ciutadans i ciutadanes.
- Reforçar el moviment associatiu de drets humans i pau existent a la ciutat i dotar-nos de mecanismes de participació.

Per a desenvolupar els objectius de mandat recollits al PAM 2008-2011 i els prioritzats pel 2011 ens servirem de diferents procediments d'actuació que són:

- Mecanismes de coordinació entre els diferents espais que conformen la Direcció de Drets Civils (coordinació, OND, OAR).
- Espais de coordinació amb els diferents departaments de l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania.
- Convenis amb entitats privades de la ciutat (FCONGDDHH, FCONGP, etc.)
- Convenis amb d'altres administracions públiques.
- Contractes per execució de projectes i activitats.
- Convocatòria de subvencions.
- Indicadors pel seguiment del grau d'acompliment dels objectius.

## // Programa 1.- “Barcelona, Ciutat de Drets”: ciutat de convivència

Aquest programa agrupa els projectes de promoció dels drets humans d'àmbit ciutat, projectes globals adreçats a tota la ciutadania.

### **/ Carta de Ciutadania**

Aquest projecte s'ha definit com un dels projectes estratègics del mandat. La “Carta de Ciutadania. Carta de Drets i Deures de Barcelona” es va aprovar al Consell del Plenari Municipal del 17 de desembre de 2010 amb els vots favorables del grup del PSC, ICV-EUiA, CiU i ERC, i el vot en contra del PP.

El text resultant s'ha elaborat al llarg de dos anys en una Comissió d'Experts/es multidisciplinària i una Comissió Política formada per un representant de cada un dels grups municipals, a més d'un llarg procés d'exposició pública i participació pilotat pel Consell de Ciutat, i en ell es recull, d'una forma clara i pedagògica, en un conjunt d'un Preàmbul i 44 articles, el consens sobre la definició dels drets fonamentals de ciutadania, les responsabilitats col·lectives i els mecanismes de garantia pel seu compliment.

El repte del 2011 és donar a conèixer, a través de diverses publicacions i activitats, a la ciutadania aquest text per tal que se l'apropriï i li serveixi per a reconèixer les seves responsabilitats i reivindicar els seus drets.

### **/ Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat**

La ciutat de Tuzla (BiH) va acollir la VII Conferència Ciutats pels Drets Humans a principis d'octubre de 2010, que va ser un èxit de participació de ciutats i va tenir un gran valor simbòlic donada de coincidència dels quinze anys de la signatura dels Acords de Pau de Dayton i deu anys després de la signatura de la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat.

Barcelona va participar activament tant en el disseny de la Conferència com durant la mateixa, i durant 2011 participarà en el grup de treball sobre drets humans que s'acull en la Comissió d'Inclusió Social i Democràcia Participativa del CGLU i en grup de treball de la VIII Conferència que es celebrarà a Donostia-San Sebastián en 2012.

**/ Drets Emergents**

Donarem suport a iniciatives d'entitats en base a realitzar actuacions, publicacions, etc. que ens permetin aprofundir en les noves realitats dels Drets Humans no contemplades als textos bàsics per estar íntimament vinculades a nous contextos socioeconòmics i culturals.

**/ Barcelona, ciutat refugi**

Durant 2009 i 2010 hem acollit de forma temporal a 4 defensors/es de drets humans i valorem molt positivament aquest Programa. Al llarg de 2011 tenim la voluntat de mantenir-ho, però actualment estem a la espera de veure quin posicionament tindrà respecte aquesta iniciativa l'Oficina per la Pau i els Drets Humans de la Generalitat de Catalunya, amb la que conjuntament es desenvolupa.



## // Programa 2.- “Tots els drets per a tothom”

Aquest programa, plenament vinculat a les polítiques de l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania, agrupa els projectes destinats a la promoció i consolidació dels drets socials, així com els adreçats a fomentar l'accessibilitat als drets dels col·lectius més vulnerables.

### / Els drets són inclusius: Atenció a Col·lectius vulnerables

L'objectiu d'aquest projecte és recolzar i fomentar “serveis en drets humans” per a aquells col·lectius que per la seva situació de vulnerabilitat tenen un accés limitat al seu exercici real.

Aquest Programa es fa més necessari, si pot ser, en el marc de la situació de crisi global que afecta més intensament als més febles, i més enllà dels projectes en aquesta línia que reben suport des de la convocatòria de subvencions, 2011 continuem apostant per:

- Formació en Orientadors en Drets Humans, a través de l'associació Àmbit Prevenció, per a formar en drets fonamentals a persones en situació de vulnerabilitat.
- Desenvolupament de la “Carta de drets dels Nens Hospitalitzats”, que estructura el “Programa Hospital Amic” de l'Hospital Infantil Sant Joan de Déu, a través del conveni amb la Fundació Sant Joan de Déu.

### / Drets lingüístics, eina d'igualtat d'oportunitats

En el marc del conveni amb l'Associació de Lectura Fàcil, signat l'any 2008, hem publicat en aquest sistema els materials bàsics de la Direcció de Drets Civils: els tríptics de l'Oficina d'Afers Religiosos, de l'Oficina per la No-Discriminació, el Programa d'Actuació Municipal, i texts bàsics dels Drets Humans, com la Declaració Universal de Drets Humans, la Convenció dels Drets dels Infants, la Convenció contra la Discriminació de les Dones, la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat, etc...

Per a avançar en l'objectiu d'afavorir l'accessibilitat als drets, renovarem el conveni amb aquesta entitat i publicarem, entre d'altres, la “Carta de Ciutadania. Carta de Drets i Deures de Barcelona” i la Convenció de Nacions Unides dels Drets per a les Persones amb Discapacitat.

## // Programa 3.- Sensibilització i educació en Drets Humans i Cultura de la Pau

Aquest Programa agrupa una sèrie de projectes cabdals pel sentit d'inversió de futur en la construcció de ciutadania centrats bàsicament en la promoció i suport a les activitats i actuacions liderades per la societat civil organitzada.

### / Convocatòria pública de subvencions

Una any més, la convocatòria pública de subvencions de 2011 donarà suport a projectes de la societat civil que impulsin la defensa i promoció dels drets humans i el foment de la cultura de la pau.

Hem fet un important esforç per a millorar els criteris i requisits de la convocatòria per tal de facilitar l'adequació dels projectes que es presentin als objectius que recull el PAM 2008-2011 i que ens permeti continuar donant suport a projectes rigorosos que tinguin el màxim impacte possible.

### / Foment dels Drets Humans

Mantindrem la programació de la Regidoria de Drets Civils, emmarcades en el Pla Local de Sensibilització i Educació en Drets de Ciutadania, d'activitats de continuació adreçades a l'àmbit escolar, com és el Cicle de Cinema Infantil i Drets Humans, l'Audiència Pública Infantil "La Veu dels infants de Barcelona", i el Dia de la Diversitat, i donarem suport al projecte Hospital Amic, o les campanyes vinculades al Dia Internacional del Drets Humans, com els Cafè & Concert pels Drets Humans i altres.

### / Dret a la Pau, no-violència i desarmament

En aquest projecte treballem en col·laboració via conveni, signat per primer cop al 2008 amb la Federació Catalana d'ONGs per la Pau. L'objectiu d'aquest conveni és aconseguir una major projecció de les activitats de les entitats del sector, en treballar per la incorporació de les temàtiques de pau, no-violència i desarmament en l'agenda política i social.

Amb motiu del dia 30 de gener, dia que va morir el líder pacifista Mahatma Gandhi declarat com a dia Internacional Escolar per la Pau i la No-Violència, farem un acte institucional per a presentar la campanya internacional contra les mines antipersona.

## //Programa 4.- Drets Humans: de la ciutat al món

Aquest programa agrupa els projectes d'àmbit extern, és a dir, que van més enllà de l'espai de la ciutat que ens permeten treballar en xarxa tant amb d'altres ciutats, altres administracions i institucions de drets humans.

### **/ Xarxa de Pobles i Ciutats pels Drets Humans**

Aquesta Xarxa està liderada per la Diputació de Barcelona i formem part de la Comissió de Coordinació. Participem en les reunions, trobades i grups de treball organitzats per la Xarxa.

### **/ Coalició de Ciutats contra el Racisme i la Xenofòbia**

Aquesta coalició de ciutats està auspiciada per la UNESCO i la ciutat de Nüremberg actua com Secretaria de la Xarxa. L'any 2011 serà un moment de replantejament de la estructura d'aquesta xarxa.

### **/ Ciutats i Governos Locals Units (CGLU)**

Durant 2010 la Regidoria de Drets Civils participarà en el CGLU via dos comissions: la Comissió de Diplomàcia de les ciutats, que es centra en polítiques de drets humans, pau i reconstrucció des dels governs locals i la Comissió d'Inclusió Social i Democràcia Participativa en la que hem constituït un grup de treball coordinat amb la secretaria per avançar en la incorporació de les polítiques locals de drets humans com a forma d'enfortir les socials.

### **/ Xarxa Internacional sobre religions i mediació en zones urbanes**

Participarem en el programa de treball d'aquesta xarxa de la UNESCO que té com objectiu l'intercanvi d'experiències en la gestió de la diversitat religiosa.

### **/ Agència Europea de Drets Fonamentals**

L'any 2008 vam iniciar la aproximació a aquesta institució europea a través de diverses trobades i participació en activitats organitzades des de l'Agència. Participem en el projecte pilot "Joint-up governance" que consisteix en la recerca de metodologies de coordinació de diversos nivells de l'administració en el treball de promoció i protecció dels drets humans.

## // Programa 5.- Programa Municipal per al Col·lectiu LGTB

### / Pla Municipal per al Col·lectiu LGTB

Aquest és un dels projectes estratègics del mandat. Al juliol de 2010 el Plenari Municipal va aprovar el Pla Municipal pel Col·lectiu LGTB, un pla transversal d'àmbit municipal que integra i garanteix la coordinació i coherència de les polítiques adreçades al col·lectiu gai, lesbià i transsexual de la ciutat a través de 228 actuacions concretes de molt divers format. L'objectiu de 2011 és començar a implementar totes aquelles actuacions previstes per a aquest període.

A més, continuarem treballant sobre el dret fonamental a la lliure orientació sexual i identitat de gènere, reforçant el moviment associatiu a través de convenis i projectes subvencionats, visualitzant i normalitzant la presència del col·lectiu LGTB en tots els àmbits de la vida de la ciutat i lluitant contra els prejudicis i la discriminació, i commemorant, amb el moviment associatiu el Dia de l'Orgull LGTB el 28 de Juny.

El mes d'abril presentarem a Torino el "Llibre Blanc de Polítiques Públiques locals adreçades al Col·lectiu LGTB", resultant del projecte europeu AHEAD, atorgat per la Direcció General de Justícia, Llibertat i Seguretat de la Comissió Europea, en el marc del programa "Drets Fonamentals i Ciutadania. 2007-2013".

Els cinc programes marc anteriorment descrits s'executen bàsicament des de la Coordinació de Drets Civils. En aquest apartat del Pla de Treball especificuem els objectius pel 2011 dels serveis de la Direcció de Drets Civils: l'Oficina per la No-discriminació (OND) i l'Oficina d'Afers Religiosos (OAR).

## // Oficina per la No-Discriminació

A través d'aquest servei s'implementa bàsicament el **Programa 6: Barcelona, ciutat sense espai per a les discriminacions**.

L'OND és un servei municipal que ofereix informació, assessorament, mediació i atenció integral a les persones i col·lectius en supòsit de vulneració de drets i per la igualtat.

Amb la perspectiva de l'aprovació de la nova Llei contra la Discriminació, d'àmbit estatal, esperem poder reforçar la tasca que s'ofereix a la ciutadania de Barcelona des d'aquest servei municipal. De fet, l'OND forma part del grup de treball d'elaboració d'aquesta Llei coordinat des del Ministeri d'Igualtat.

L'OND continuarà desenvolupant el seu servei bàsic d'atenció ciutadana en casos de discriminació, amb l'objectiu de que els expedients per discriminació es resolguin en un període màxim de tres mesos, i augmentant la seva dimensió com a espai de prevenció, mediació i resolució alternativa de conflictes i d'acció comunitària.

L'OND compta amb un servei jurídic externalitzat a l'Associació Catalana de Defensa dels Drets Humans que permet una molt bona especialització en l'assessorament jurídic dels diferents àmbits.

A més de l'atenció que es prestarà a les víctimes de discriminacions, destaquem alguns dels projectes que durant 2011 es duran a terme des de l'OND:

### / Formació contra la Discriminació i per la igualtat de drets

Destaquem que l'OND continuarà desenvolupant una important línia de treball en forma de sessions de formació sobre igualtat i no-discriminació (ESO, Batxillerat, professorat, postgraus universitaris...).

### / Observatori dels Drets Humans a la Ciutat

Una de les funcions de l'OND és la d'actuar com a indicador d'una part important de les vulneracions de drets fonamentals que tenen lloc a la ciutat.

Durant el 2009 es va constituir l'Observatori de Drets Humans a la Ciutat, que, hores d'ara ha presentat dos Informes generals sobre la situació dels drets humans a Barcelona. Durant 2011 l'Observatori treballarà sobre un Informe Monogràfic la temàtica del qual es decidirà el mes de febrer en consens amb la vintena d'associacions que formen la Plataforma d'Entitats de l'Observatori.

### / Delictes d'Odi i Discriminació

L'OND forma part del grup de treball i vigilància sobre els Delictes d'Odi i Discriminació de la Fiscalia General de Catalunya.

## // Oficina d'Afers Religiosos

Aquest servei municipal és l'espai específic des del qual implementarem el **Programa 7: Laïcitat i drets i garanties per a la llibertat religiosa**.

L'Oficina d'Afers Religiosos (OAR), és el servei municipal especialitzat en la relació amb les diverses comunitats religioses de la ciutat de Barcelona i que gestiona, i ajuda a gestionar, la heterogeneïtat religiosa i la seva relació amb l'àmbit públic.

Com a línies estratègiques continuarem treballant per a potenciar la seva dimensió de servei públic i la seva utilitat pels propis serveis municipals, fomentar la incorporació de l'associacionisme religiós als processos i serveis comunitaris del territori i promoure la igualtat en les relacions entre el govern municipal laic i les diverses religions.

La funció bàsica de l'OAR és atendre demandes de les comunitats religioses i/o els serveis municipals relacionades amb les activitats pròpies d'aquestes comunitats, com ara: obertura d'espais de culte, adaptació a les normatives municipals d'aquests espais, mediació en conflictes entre comunitats i veïns, etc. acompanyant els processos que se'n deriven.

L'OAR desenvolupa, i continuarà fent-lo durant 2011, activitats diverses de formació, com les adreçades al personal de Serveis Funeraris, o jornades de portes obertes de llocs de culte per als centres d'Educació Secundària, o als tècnics de barri, per exemple.

**/ Consell Municipal de gais, lesbianes i homes i dones transsexuals**

El Consell Municipal de gais, lesbianes i homes i dones transsexuals, continuarà desenvolupant el seu propi pla de treball i calendari de reunions que contempen les seves normes reguladores.

**Convenis de col·laboració**

Amb l'objectiu d'establir mecanismes de col·laboració estables, des del 2008 venim signant i renovant diversos convenis amb entitats/ institucions de la ciutat que hem renovat per interès mutu.

Aquestes entitats són: la Coordinadora Gai i Lesbiana, el Casal Lambda, el Consell de la Joventut de Barcelona, l'Institut de Drets Humans de Catalunya, l'Associació de Nacions Unides, l'Associació de Lectura Fàcil, SOS Racisme, la Federació Catalana d'ONG pels Drets Humans, la Federació Catalana d'ONG per la Pau, la Fundació Sant Joan de Déu, el Moviment Laic i Progressista, el Grup de Treball Estable de les Religions i l'Amical de Ravensbruck.